

HYVINVOINTIRAPORTTI 2025

Hyvinvointikoordinaattori Marja Koivisto

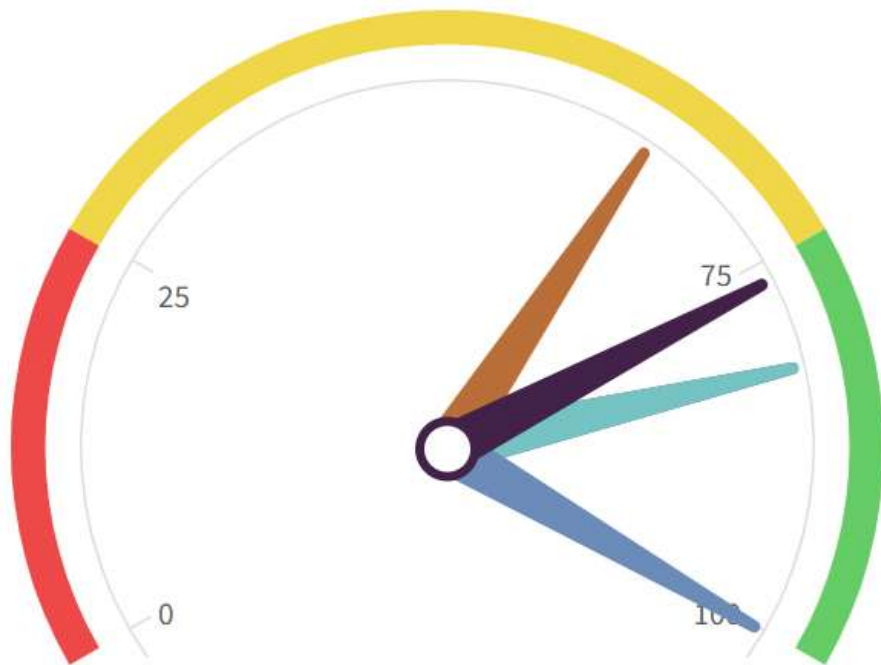
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan kaikille palvelualueille kuuluva lakisääteinen velvollisuus (Terveydenhuoltolaki 2010/1326, Kuntalaki 2015/410). Sote-uudistus siirsi sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen, mutta vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy edelleen kunnilla. Kunnan eri tehtävät, kuten kasvatus- ja opetus, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut sekä kaavoitus ja liikennejärjestelyt luovat edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille ja terveydelle. Myös muut tahot kuten seurakunnat, yhdistykset ja yritykset tekevät merkittävää työtä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia seikkoja seurataan vuosittaisissa hyvinvointikertomuksissa sekä kerran valtuustokaudessa laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa.

Asikkalan kunnan laaja hyvinvointikertomus on laadittu vuosilta 2021-2024. Tässä hyvinvointiraportissa kuvataan asikkalalaisten hyvinvoinnin tilaa sekä kunnassa tehtyä hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä vuonna 2025. Hyvinvointikertomuksessa arvioidaan hyte-työn toteutumista sekä tehdään tarvittavia tarkennuksia hyvinvointisuunnitelman painopistealueisiin, tavoitteisiin ja toimenpiteisiin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen TEAviisari osoittaa kunnan terveydenedistämistyön suuntaa kuntajohtoon, perusopetukseen, lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen, liikuntaan, perusterveydenhuoltoon sekä kulttuuriin liittyvien indikaattorien avulla. Asikkalasta ei ole saatavilla tietoja ammatillisesta koulutuksesta. TEAviisarin tulokset löytyvät kokonaisuudessaan THL:n sivuilta ja Asikkalan kuntakohtaiset tulokset linkistä: [Tea-viisari Asikkala](#)

Kaikki sektorit : Asikkala 2025

■ Huono tulos   ■ Parannettavaa   ■ Hyvä tulos

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Hyvinvointialueet
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 19.12.2025

Hyvinvointikoordinaattori Marja Koivisto

TEAvisari-terveydenedistämistäktiivisuus eli kunnan toiminta asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (THL)

Nimi TEAvisari	Oman kunnan viimeisin tulos	Oman kunnan edellinen tulos	Oma hyvinvointialue	Koko maa
Kaikki sektorit (ei lukio)	73	73	69,1	71,9
Kulttuuri	82	58	75,8	76,8
Kuntajohto	100	86	90,2	87,2
Liikunta	82	85	74,8	69,4
Lukiokoulutus	76	75	63,9	68,9
Perusopetus	64	70	63,0	63,9

TEAviisarin tulosten perusteella Asikkalan terveydenedistämisasiivisyydessä on tapahtunut parannusta aiempiin tuloksiin verrattuna.

Perusopetuksen osalta Asikkalan tulos on valtakunnalliseen tasoon verrattuna samalla tasolla.

Kuntajohdon, liikunnan, kulttuurin ja lukiokoulutuksen osalta Asikkalan tulokset ovat valtakunnallista tasoa paremmat.

Kunnassa on jatkossakin tarpeen kiinnittää huomiota TEA mittaristoon liittyvään tiedonkeruuseen mahdollisimman totuudenmukaisen ja vertailukelpoisen tiedon saamiseksi.

Avainlukuja

- Aukkaita 7841 (2025)
- Syntyneitä 28 (2025)
- 0-17 vuotiaat väestöstä 16.1% (2024)
- yli 75-vuotiaat väestöstä 17.7% (2024)
- Yksin asuvat yli 75-vuotiaat vastaavan ikäisestä väestöstä 54,2%
- Työlliset väestöstä 35,3% (2024)
- Työttömät työvoimasta 10.0% (2024)
- Pitkäaikaistyöttömät työttömistä 25.6 % (2025)
- Nuorisotyöttömät 18-24 vuotiaasta työvoimasta 9% (2025)
- Huoltosuhde 91.9 (2024)
- Koulutustasomittain 346,5 (2024)
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 41,7% (2025)
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 50.8 % (2025)
- Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta 3,8 (2024)
- Poliisin tietoon tulleet liikennerikkomukset / 1 000 asukasta 22.3 (2024)

TALOUS, ELINVOIMA JA VÄESTÖ; työikäiset

- Työllisten määrä väestöstä on Asikkalassa 35.3% (2024), tämä on alhaisempi kuin keskimäärin koko maassa (43,0%) ja Päijät-Hämeessä (38.9%), työllisten määrä on pysynyt samana kuin vuonna 2023.
- Koulutustasomittain ilmaisee väestön koulutustason joka on mitattu laskemalla 20 vuotta täyttäneiden perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Asikkalassa koulutustasomittain 346,5 on noussut edellisen vuoden lukemasta (342,2), se on edelleen alhainen Päijät-Hämeen (354,6) ja koko maan (398,9) tasoon verrattuna.
- Toimeentulotukea saaneiden yli 18 vuotiaiden määrä, 267 on pysynyt samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna (265).
- Työttömyysprosentti oli Asikkalassa 10.0%.
- Nuorisotyöttömien määrä, 9,0 % vastaavan ikäisestä työvoimasta.
- Pitkäaikaistyöttömien eli yli vuoden työttöminä olleiden osuus työvoimasta on 10.6% ja osuus työttömistä 25,6%.

TALOUS, ELINVOIMA JA VÄESTÖ; työikäiset

- Vaikeasti työllistyvien 15-64 vuotiaiden (ns. rakennetyöttömyys) osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (4,0%) on hieman noussut (3.6%).
- Lähes joka kolmannen 8.-9. luokkalaisen perheissä (29%) vähintään toinen vanhemmista on työttömänä (2023).
- Sairauspäivärahaa saaneiden 16 - 64 vuotiaiden määrä on kasvanut, päivärahaa saaneita on Asikkalassa hieman valtakunnallista tasoa enemmän (Asikkala 96.3 /1000 vastaavan ikäistä, koko maa 92 / 1000 vastaavan ikäisestä väestöstä).
- Työkyvyttömyyseläkkeellä 16-64 vuotiaista on 7.3% vastaavan ikäisestä väestöstä, koko maassa luku on 5,1% ja Päijät-Hämeessä 6.1%.

TALOUS, ELINVOIMA JA VÄESTÖ; Lapset, nuoret ja lapsiperheet

- Perhekeskus Ilon toiminta oli aktiivista ja käyttäjiltä ja yhteistyöverkostoilta saatiin hyvää palautetta toiminnoista. Perhekeskus Ilo on perheiden avoin kohtaamispaikka, jossa perheillä on mahdollisuus osallisuuteen, kohtaamiseen ja vertaistukeen. Seurakunnan toiminnoissa kävi 47 ja kunnan toiminnoissa 40 eri perhettä vuoden aikana Avoimen varhaiskasvatuksen leikkistoiminnassa seurakunnan päiväkerhoissa oli yhteensä 54 lasta. Asikkalan 4H:n toimintana Ilossa toteutui mm. kerhoja ja leirejä. Perhekeskuksen toimijoiden ja kumppaneiden yhdessä järjestämät kesäjuhlat tavoitti 137 henkeä ja laskiaisrieha 136 henkeä. Toimijat ovat yhdessä järjestäneet mm. laavuiltoja, pikkujouluja ja vauvan päivän toimintaa.
- Nuorisovaltuusto toimii Asikkalassa aktiivisesti, nuorisovaltuusto käsitteli vuoden 2025 kokouksissaan mm. kouluterveyskyselyn tuloksia ja pohti niiden pohjalta toimenpide-ehdotuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi Asikkalassa. Nuorisovaltuustolla on edustaja kunnan eri toimielimissä ja alueellisen nuorisovaltuuston valmistelutyöpajoissa sekä eurooppalaisten ystävyyskuntien Douzelage-verkostossa.

TALOUS, ELINVOIMA JA VÄESTÖ; Lapset, nuoret ja lapsiperheet

- Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi, viimeisin tiedonkeruu toteutettiin keväällä 2025. Kouluterveyskyselyssä kartoitetaan lasten ja nuorten elämää laajasti, se sisältää osa-alueita mm. perheeseen, elinoloihin, kasvuympäristön turvallisuuteen, osallisuuteen ja vapaa-aikaan liittyen. Kouluterveyskyselyyn vastaavat 4. ja 5. luokkalaiset, 8. ja 9. luokkalaiset, lukion 1. ja 2. luokkalaiset sekä toisen asteen opiskelijat. Kouluterveyskyselyn tulokset löytyvät kokonaisuudessaan THL:n sivuilta; [Kouluterveyskyselyn tulokset 2025](#)
- Kouluterveyskyselyn perusteella myönteistä kehitystä on tapahtunut mm. siinä, että nuoret kokevat koulussa ja nuorten arjessa olevan nyt enemmän turvallisia aikuisia, joille voi kertoa mieltä askarruttavista asioista. 8. ja 9. luokkalaiset ja lukiolaiset vastaavat, että heillä on hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa. Huolestuttavaa on, että kyselyn perusteella koulukiusaamisen, syrjinnän ja rasismien kokemukset ovat lisääntyneet. Nuorten vastaukset kertovat myös siitä, miten hankalaa on vähentää netissä käytettyä aikaa.
- Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mittaavat Move-testit tehdään vuosittain peruskoulun 5. ja 8. luokkalaisille, testit toteutetaan kasvatus- ja opetuspalveluiden, terveyspalveluiden ja hyvinvointipalveluiden yhteistyöllä. Vuoden 2025 Move-mittausten mukaan 41.7%:lla 5. luokan oppilaista on heikko fyysinen toimintakyky (2023; 24.3% ja 2024 28%), 8. luokkalaisten kohdalla heikko fyysinen toimintakyky on mittausten mukaan 50.8%:lla (2023 %, 2024 50.0%). Move-mittausten tulos on huolestuttava ja asiaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

TALOUS, ELINVOIMA JA VÄESTÖ; ikääntyneet

- Asikkalassa yli 75 -vuotiaiden osuus väestöstä on 17.7% (2024)
- Kotona asuvia yli 75 vuotta täyttäneitä oli Asikkalassa 94.8%, joista yksin asuvia on 54.2%.
- Yli 75-vuotiaita omaishoidon piirissä olevia oli 2.1% vastaavan ikäisestä väestöstä.
- Yli 65 vuotiaiden lonkkamurtumia on Asikkalassa 0,8%/ vastaavan ikäinen väestö (koko maa 0,7%). Kunnassa on panostettu erityisesti toimintakyvyn ylläpitämiseen ja tapaturmien ja kaatumisen ehkäisemiseen mm. terveystoimintatarjonnalla, aktiivisella ohjauksella ja liukuesteitä jakamalla.
- Asikkalan vanhus- ja vammaisneuvosto toimii aktiivisesti, neuvostolla on edustaja alueellisissa neuvoistoissa ja työryhmissä. Neuvosto korostaa ennaltaehkäisevän toiminnan, hoitoon ja palveluihin pääsyn ja palveluiden toimivuuden tärkeyttä. Vanhus- ja vammaisneuvosto toteaa, että tuen saanti erityisesti eläkkeelle jäädessä on erityisen tärkeää riskien minimoimiseksi.

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ JA SIIHEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

- Ehkäisevän työn toimielimenä toimii hyvinvointilautakunta. Ehkäisevää päihdetyötä toteuttaa kunnassa monialainen PETE Asikkala ryhmä. Kunnan ehkäisevää työtä tukee Päijät-Hämeen maakunnallinen ehkäisevä sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävä työ. Asikkala on sitoutunut Päijät-Hämeen maakunnallisiin suunnitelmiin.
- Kodin ulkopuolelle sijoitettujen alaikäisten määrä on Asikkalassa 1,4% vastaavan ikäisestä väestöstä, mikä on hieman alle valtakunnallisen tason (1,6%).
- Kouluterveyskyselyn mukaan sekä 8.-9. luokan, että lukion 1. ja 2. luokan oppilaiden nuuskan, tupakan ja sähkötupakan käyttö oli vähentynyt ja nikotiinipussien käyttö hieman lisääntynyt edelliseen kyselyyn verrattuna.
- 70% 8.-9. luokkalaisista ja 47% lukiolaisista vastaa, ettei käytä lainkaan alkoholia. 4% 8.-9. luokkalaisista ja 6% lukiolaisista vastaajista oli kokeillut kannabista ainakin kerran. 16% lukiolaisista vastaa olleensa tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa.
- Alkoholijuomien myynti 100%:na alkoholina (litraa/ 18-vuotta täyttänyt asukas, 2024) oli Asikkalassa 9,4 litraa, mikä on koko maan (7,5 l) ja Päijät-Hämeen tasoa (8,5 l) korkeampi.
- Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, huumausainerikokset, päihtyneenä tehdyt rikokset, rattijuopumukset sekä päihtyneiden säilöönnotot ovat kaikki pysyneet samalla tasolla.

Ehkäisevä työ 2025

- Pete Asikkala kokoontui säännöllisesti suunnittelemaan ja linjaamaan toimenpiteitä ehkäisevän työn toteutumiseksi ja arvioimaan työn vaikuttavuutta ja toteutumista.
- Alueellinen ehkäisevän työn verkosto toimii aktiivisesti, Asikkalan kuntaa verkostossa edustaa hyvinvointikoordinaattori ja varajäsenenä toimii nuorisovastaava. Asikkalan kunta on ollut mukana laatimassa alueellista ehkäisevän työn suunnitelmaa vuosille 2026-2029.
- Asikkalan kunnan ehkäisevän työn suunnitelma sisältyy laajaan hyvinvointisuunnitelmaan 2026-2029.
- Eri toiminnoissa toteutettiin tapahtumia ja tempauksia muiden toimijoiden kanssa; valintojen polut eri luokka-asteille, päihdeaiheiset luennot ja tapahtumat.
- Monialainen ehkäisevä päihdetyö kunnassa-työpaja toteutettiin yhdessä EHYT ry:n ja Padasjoen kunnan kanssa. Työpajaan osallistui toimijoita eri palvelualueilta ja verkostokumppaneilta.
- Kaikille avoin, maksuton ja päihteetön Kalmarifest tapahtuma toteutui vuonna 2025.

Hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä 2025

Hyvinvointipalvelut

- Ikääntyvien palveluissa toimii täysiaikainen senioriohjaaja, palveluissa työskennelleen opiskelijan oppisopimus päättyi 10/2025. Senioriohjaaja tavoitti ohjauksen, neuvonnan ja keskustelun merkeissä yksilötapaamisella ja puhelimitse lähes 850 ikääntynyttä tai ikääntyneen läheistä.
- Ikääntyneiden palvelut järjestivät monipuolista toimintaa ja tapahtumia yhdessä eri toimijoiden kanssa, kaikki tapahtumat ovat olleet maksuttomia ja kaikille avoimia.
- Ikääntyvien hyvinvointimessut järjestettiin vanhustenviikon päätapahtumana myös vuonna 2025, messuilla oli 28 näytteilleasettajaa ja noin 185 kävijää.
- Ikääntyvien varhaisen tuen verkosto on ollut toiminnassa vuonna 2025.
- Seniorisali Puhdin kävijämäärä on lisääntynyt ja vertaisohjaajatoiminta vakiintunut.
- Vahvistimme kohdennettua neuvontaa kaatumisen ja tapaturmien ehkäisystä kohtaamisissa ja tapahtumissa.

Liikuntapalvelut

Vuoden 2025 liikunnallisen elämäntavan hankekokonaisuus “Yhdessä liikkeelle” mahdollisti suosittujen uimahallikuljetusten jatkamisen, kuljetuksia järjestettiin kevään ja syksyn aikana yhteensä 18 kpl, joita hyödynsi yhteensä 434 kuntalaista.

- Liikkuva Asikkala –sovelluksen käyttäjämäärä nousi vuoden 2025 aikana 774 käyttäjään. Sovelluksen kautta kuntalaisia liikutettiin edelleen välillisesti haasteiden ja kampanjoiden kautta ja se toimi lisäksi tärkeänä liikuntapalveluiden viestinnän kanavana. Näiden lisäksi hanke mahdollisti kyläpäivien järjestämisen kesällä 2025. Eri puolilla Asikkalaa järjestettiin yhteensä 9 kyläpäivää, joissa osallistujamäärät vaihtelivat 5–15 välillä.
- Kesällä 2025 valmistui Asikkalan poikkihallinnollinen liikkumishjelma. Ohjelma linjaa Asikkalan kunnan liikkumisen edistämistyötä ja siihen liittyviä toimenpiteitä. Liikkumishjelman päämääränä on edistää kunnan asukkaiden fyysistä aktiivisuutta, poistaa liikkumisen esteitä ja varmistaa liikkumisen edistämisen poikkihallinnollisuus, pitkäjänteisyys ja systemaattisuus. Asikkalan liikkumishjelmatyö käynnistyi joulukuussa 2024, poikkihallinnollinen liikkumishjelma valmistui kesäkuussa 2025. Asikkalan kunnanvaltuusto hyväksyi ohjelman syyskuussa 2025. Ohjelman toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.
- Liikuntaolosuhteiden puolella Vääksyn urheilukentän peruskorjaus valmistui kesäkuussa 2025. Toisena kokonaisuutena liikuntapaikkaolosuhteiden puolella vuonna 2025 oli Urajärven lähiliikuntapaikan suunnittelun aloittaminen, lähiliikuntapaikan tavoiteltu valmistumisajankohta on kesällä 2026.

Liikuntapalvelut

- Terveysliikuntaryhmät olivat jälleen suosittuja, ryhmät liikuttavat viikoittain keskimäärin 400 asiakasta.
- Liikuntaneuvonnan asiakkaita oli vuoden 2025 aikana 71 kappaletta. Kesäkaudella järjestettiin matalan kynnyksen ulkoliikuntaryhmiä, muun muassa keppijumppia, Lavis-lavatanssijumppia, hyvän mielen kävelyitä sekä senioreiden joukkuepelejä. Liikunnallisen kesäleirin lisäksi lapsia ja nuoria aktivoitiin liikunnallisten tapahtumien sekä lomatoimintojen kautta, kuten temppurata Aurinkovuoren koululla sekä liikunnalliset talvi/syysriehat urheilukentällä. Liikuntahallin kävijämäärä vuoden 2025 osalta oli 107 408 käyntiä,
- Laidunpuiston padel-kentällä varattuja tunteja oli 649 välillä toukokuu-marraskuu 2025, Kalmarinrannan kahdella tenniskentällä varattuja tunteja oli yhteensä 1446 välillä toukokuu-marraskuu 2025.
- Jokavuotiset tapahtumat, kuten helmikuussa järjestetty Markkinahiihto -talviliikuntapäivä, maaliskuussa järjestetty Erityisliikkujien talvipäivä, sekä marraskuussa järjestetty Liikkuva isänpäivä liikuttivat isoja massoja lapsiperheistä aina ikääntyneisiin asti.
- Vuoden 2024 tavoin järjestimme Amazing Race Asikkala -kilpailun, joka keräsi taas suurta sallistujajoukon ja oli tapahtumana todella tykätty. Päijät-Hämeen Liikunnan ja Urheilun kanssa yhteistyössä järjestetyt kuntokartoituspäivät järjestettiin liikuntahallilla tammikuussa ja elokuussa. Tammikuun kuntoindeksimittauksessa kävi yhteensä 96 kuntalaista, elokuun TE3-liikkuvuusanalyysissä kävi yhteensä 60 kuntalaista, tämän lisäksi liikuntapalveluiden omassa kehonkoostumusmittauksessa kävi 107 kuntalaista.

Nuorisopalvelut

- Avoimessa nuorisotoiminnassa (nuorisotilat, leirit ja retket) toteutui vuoden aikana n. 3000. Kerhoja toteutui vuoden aikana kuusi ja niissä käyntejä yhteensä 536.
- Nuorisopalvelut ryhmäyttää lukuvuoden aikana useita ryhmiä. Seitsemäsluokkalaisten ryhmäytykset järjestämme yhteistyössä 4H:n ja Asikkalan seurakunnan kanssa.
- Lukion 1. vuosikurssin ryhmäytyspäivässä on mukana etsivä nuorisotyöntekijä.
- Ryhmäytystä ja nuorisotyön oppitunteja järjestetään toiveiden ja tarpeiden pohjalta luokissa vuoden aikana.
- Vuonna 2025 toimintasuunnitelman mukaiseen tai tarpeiden pohjalta ryhmille suunniteltuun toimintaan osallistui 699 lasta ja nuorta.
- Etsivä nuorisotyö on nuorisolakiin perustuva palvelu, johon ilmoitetaan vuosittain esimerkiksi oppilaitoksista tai varusmies-/ siviilipalveluksesta keskeyttävistä nuorista. Etsivä nuorisotyö oli v. 2025 yhteydessä 45 nuoreen. Varsinaisessa asiakkuudessa on ollut 38 nuorta. Tuki tavoittaa alueen työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria kohtuullisen hyvin.
- Kohdennetun työn kautta olemme loppuvuodesta 2024 aloittaneet katusovittelun, joka on nuorten rikos- ja riita-asioihin kohdistuvaa virallista sovittelutoimintaa. Vuonna 2025 sovittelutapaamisia pidettiin 2 kertaa. Lähettävänä tahona toimii poliisi ja Hämeen sovittelutoimisto. Toimintamallia voidaan hyödyntää myös mm. koulukiusaamisen selvittelyyn.

Nuorisopalvelut

- Kohdataan koulunmäellä- koulunuorisotyön hankkeen tavoitteena on jalkauttaa koulunuorisotyön toimintamallia myös alakoulun ylimmille luokille ja vahvistaa nivelvaiheen yhteistyötä. Koulunuorisotyössä järjestetään erilaista kouluhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa sekä mm. tuetaan opettajia ja koulun henkilöstöä ryhmäilmiöiden käsittelyssä. Koulunuorisotyöntekijä toimii koulun arkeen jalkautuneena, toteuttaa oppitunteja, välituntitoimintaa ja on mukana kouluarjessa nuorten tukena.
- Vuonna 2025 tavoitettiin 1893 nuorta koulunuorisotyön järjestettyjen toimintojen kautta (välituntitoiminta, teematapahtumat, palkintotunnit, jne.). Koulunuorisotyö on vakiinnuttanut paikkansa koulujen arjessa toimivana työmuotona. Jatkuvuus on nuorisotyössä erityisen tärkeää ja hankkeilla toteutettava työ on katkonaista. Tuloksia on vaikeampi osoittaa, sillä katkokset toiminnassa ajavat aina toimivat käytännöt hetkeksi alas.
- Perusnuorisotyön seudullista suunnitelmaa on laadittu osana Päijät-Hämeen seutuyhteistyötä. SeutuNUPSIN valmistelun viivästyminen ja henkilöstövaihdokset viivästyttivät myös kuntakohtaisten osuuksien valmiiksi saattamista. Kehitämme edelleen seudullisesti nuorisotyön tilastointia ja NuoDo-ohjelman käyttöä.
- Kohdennettua työtä tehdään aina kun siihen tarvetta ilmenee, useimmiten yksilötyönä ja pienryhmissä. Kohdennettua työtä tehtiin mm. kouluilla sekä yhteistyössä huoltajien, poliisin ja muiden viranomaisten kanssa. Työn kohteena oli 287 nuorta ja 191 huoltajaa. Kohdennetun työn puitteissa tehtiin yhteistyötä myös 93 henkilöstön edustajan tai viranomaisen kanssa.

Nuorisopalvelut

- Nuorten työpaja tuottaa nuorille avointa toimintaa, työkokeilupalvelua, työhönvalmennusta sekä pajalla suoritettavaa tutkintoon valmistavaa sekä ammatillisiin opintoihin liittyvää koulutusta ja JOPO-pajatoimintaa.
- Nuorten työpajatoimintaan osallistui v. 2025 31 nuorta yhteensä 40:llä erilaisella pajajaksolla avoimessa toiminnassa, työkokeilussa, työhönvalmennuksessa ja erilaisilla koulutukseen liittyvillä jaksoilla.
- Pajatoimintaa toteutetaan työelämälähtöisissä ympäristöissä ja yhteistyöprojekteina mm. hyvinvointipalveluiden ja teknisten palveluiden kanssa.
- Sosiaalista vahvistumista työpajatoiminnassa mittaavan SOVARI-kyselyn mukaan erityisen tyytyväisiä ollaan tehtävissä työ- ja yksilövalmennukseen.
- Asikkalan nuorisopalveluiden eri tehtäviin (leirinohjaus ja kesätoiminta, kerhonohjaus ja pakuhuone) työllistämme paikallisia nuoria eri pituisille jaksoille. Vuonna 2025 toteutui 18 työjaksoa.

Nuorisopalvelut

- Kansainvälisyystoiminnassa olemme olleet aktiivisia rahoituksen haussa ja osaamisen kartuttamisessa. Kesälle 2025 Ruotsiin suunniteltu nuorisovaihto jäi toteutumatta, sillä rahoituspäätös oli kielteinen. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui rahoitushakujen tekoon valmentavalle BiTriMulti-kurssille Hollannissa. Kurssin kautta syntyneiden kontaktien kanssa valmistellaan vaihtoa kesälle 2026 Italiaan (osallistujamaat Italia, Romania, Suomi).
- Kehitimme nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintaa. Kunnan nuorten ohjaus ja palveluverkosto kokoontuu osana kunnan LAPE-työryhmää ja LAPE-kokoonpanoa on vahvistettu mm. puolustusvoimien edustuksella, jotta tavoitteisiin päästään.

Kirjastopalvelut

- Vuonna 2025 sekä kirjaston kävijä- että lainausmäärät jatkoivat kasvuaan. Fyysiset käynnit lisääntyivät 11 % ja verkkokäynnit 13 %. Kokonaislainaus lisääntyi, mutta huomionarvoisinta on, että fyysisten kirjojen lainaus kasvoi 11 %.
- Kirjasto järjesti yhteensä yli 100 tapahtumaa ja 50 koulutustilaisuutta. Säännöllisinä tapahtumina oli esimerkiksi satutunteja, roolipelikerhoja ja suoralähetyksiä, koulutuksissa oli eniten digiopastusta ja koululaisille suunnattuja kirjavinkkauksia ja kirjastonkäytönopetusta, mutta henkilökunta kiersi myös erilaisissa tilaisuuksissa esittelemässä kuntien yhteistä e-kirjastoa ja muita etäpalveluja. Kirjasto teki tapahtumayhteistyötä aktiivisesti esimerkiksi seniorikeskus Olon kanssa. Kirjastolla oli vuonna 2025 ensimmäistä kertaa mahdollisuus tapahtumien striimaukseen, mikä lisäsi niiden saavutettavuutta. Ensimmäistä suoralähetystä (luontovaalipaneeli) katsoi verkon kautta yhteensä 174 ihmistä.
- Elokuussa kirjastossa avattiin Medianurkka, jossa on kuntalaisten käytössä esimerkiksi laminointikone, ompelukone ja digitointi- ja editointilaitteet. Medianurkka on yhdistyksille ja yksityisille kuntalaisille maksuton tila omien projektien toteuttamiseen.

Kirjastopalvelut

- Asikkalan aarteet on kirjaston hanke, jossa mediaohjaaja tekee podcast-sarjaa asikkalalaisten elämäntarinoista. Lisäksi kirjasto oli mukana yhteishankkeessa, jossa oli tarkoitus kehittää mittaristoa kirjaston hyvinvointivaikutusten mittaamiseen. Hanke jatkuu seuraavaan vuoteen.
- Asikkalan, Sysmän ja Padasjoen kirjastot käynnistivät opetushallituksen tuella Yhteistä lukuvoimaa – hankkeen, jonka tarkoituksena on vahvistaa kuntien lukutaitoverkostoja ja kuntalaisten monilukutaitoja vauvasta vaariin. Hanke pääsee kunnolla käyntiin vasta vuonna 2026. Hankkeen taustalla oleva huoli ihmisten monilukutaidosta (esimerkiksi toiminta digitalisoituneessa maailmassa) on kuitenkin ollut pinnalla jo pitkään Asikkalassakin.

Kulttuuripalvelut

- Taide ja kulttuuri sekä osallisuus ja yhteisöllisyys lisäävät kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Kulttuuripalvelut kokosi ihmisiä yhteen monissa eri tapahtumissa.
- Danielson-Kalmarin huvilan kesänäyttelyssä Ivana Helsinki/ Paola Suhonen -näyttely keräsi lähes 5000 vierailijaa. Kesänäyttely oli ainoa kulttuuripalveluiden järjestämä tapahtuma, johon myytiin pääsylippuja, mutta sinnekin hinta oli hyvin maltillinen (alle 18-vuotiaat ilmaiseksi, alennuslippu 4 €), ja samalla lipulla pääsi nauttimaan taiteesta koko kesän. Maksuttomuudella edistetään kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta ja sitä kautta tasavertaista kulttuurihyvinvointia.
- Asikkalaan saatiin uusi ihmisiä yhteen keräävä tapahtumapaikka, kun Jokilava otettiin käyttöön toukokuussa. Lavalla nähtiin kesän aikana esimerkiksi Jimi Tenorin 60-vuotisjuhlakonsertti. Päijännetalon edustalla järjestettiin kesällä ensimmäistä kertaa kaksipäiväinen Design Piknik. Tapahtumassa oli myyntikojuja ja erilaista tapahtumia, jotka keräsivät paikalle kesäpäiviä viettämään 3800 ihmistä.

Kulttuuripalvelut

- Ympäri vuoden kulttuuritapahtumista ja näyttelyistä päästiin nauttimaan Päijännetalossa. Päijännetalon yksittäisistä näyttelyistä eniten huomiota sai syksyllä avautunut Sahtia, sahtia -näyttely. Paikallista sahtiperinnettä ja sen kulttuurihistoriaa esitellyt näyttely keräsi jo avajaisiin 500 kävijää. Kulttuuriperinnön ylläpito ja paikallista identiteettiä tukeva toiminta on yksi keskeisiä kuntien kulttuuritoiminnan tehtäviä. Se sitoo ihmisiä yhteen. Asikkalassa syntyneitä Mannerheim-ristin ritareita esittelevä näyttely päättyi Tammenlehvätalossa lokakuussa.
- Kulttuuripalvelut tarjosi vuoden aikana useille taiteilijoille työmahdollisuuksia ja huomioi myös nuoria taiteenharrastajia. Kesätaiteilijakonseptia jatkettiin tarjoamalla yhdelle nuorelle mahdollisuus kesällä esiintymisiin Danielson-Kalmarin huvilalla.

Ateriapalvelut

Ateriapalvelut vastaavat päiväkotien, koulujen, ikäihmisten asumisyksiköiden ja kotipalveluaterioiden ruoasta. Päivittäin valmistetaan noin 2 400 aterialla 1 800 asiakkaalle. Tavoitteena on tarjota monipuolista, turvallista ja ravitsevaa ruokaa asiakastoiveet huomioiden.

Ruokalistasuunnittelu ja ravitseminen

- Perustuu THL:n ravitsemussuositukseen (2024) sekä kouluruokailu- ja varhaiskasvatussuositukseen.
- Vähennetty sokeria ja suolaa, lisätty kuitua ja kasviksia.
- Punaisen lihan käyttöä vähennetty, kasvisproteiineja lisätty.
- Jokaisessa koulussa tarjolla päivittäin kasvisvaihtoehto ja maksuton hedelmä-/kasvisvälipala.
- Kasvisruokapäivä kaikilla vähintään kerran viikossa.

Ikäihmisten ruokapalvelut

- Painopiste vajaaravitsemuksen ehkäisyssä.
- Asiakaskohtaiset ravitsemussuunnitelmat asumispalveluyksiköiden asukkaille.
- Kotipalveluateriat tuotetaan Oltermannin keittiöllä ja toimitetaan kotiin, myös ilman palveluseteliä.
- Kotipalveluaterioissa huomioidaan erityisruokavaliot ja mieltymykset.
- Mylläriravintolassa tarjolla kunnan eläkeläisille edullinen ja ravitseva lounas. Kävijämääriä seurataan.

Ateriapalvelut

Yhteistyö ja kehittäminen

- Osallistutaan seudullisiin ravitsemustyöryhmiin ja kansallisiin hankkeisiin (mm. Kokoava, Poprasus).
- Maistuva koulu työryhmä koululaisten ravitsemuksen ja ruokakasvatuksen kehittämiseen.
- Sapere työryhmä varhaiskasvatuksen ravitsemuksen ja ruokakasvatuksen kehittämiseen.

Tiedotus ja ruokakasvatus

- Facebook-sivujen kautta päivittäistä tiedottamista.
- Perinteisiä tapahtumia: maistatusviikot, makuraadit, kouluruokainfot.
- Vanhempainillat ja toiminnalliset Valintojen polku- tapahtumat.
- Opastuksia eri ryhmille (lapset, eläkeläiset).

Ateriapalvelut

Henkilöstön osaaminen

- Henkilöstön kannustaminen jatkuvaan kehittymiseen koulutuksen ja vertaisoppimisen keinoin.
- Useilla työntekijöillä dieetikokin tutkinto ja ravitsemuspassi.
- Valtakunnallista näkyvyyttä ja palkintoja mm. Kunteko-kunniamaininta 2019, ruokakasvatustyön kunniakirja 2025.
- **Hävikin vähentäminen**
- Syötäväksi kelpaava hävikkiruoka ohjataan säännösten mukaan ihmisravinnoksi.
- Myynti keittiöiden asiakkaille, lahjoitukset nuorisopalveluille ja seurakunnille.
- Koulujen hävikkiruokaa jaetaan asukkaille ilmaiseksi.
- Oltermannin hävikkiruokaa lahjoitetaan ikäihmisille.

Työllisyyspalvelut

- Yleisesti vuosi 2025 oli työllisyyden kehittymisen osalta edellisvuotta heikompi. Työmarkkinoiden heikkotilanne näkyi myös Asikkalassa työttömyysasteen heikkona kehityksenä, joka oli alimmillaan toukokuussa (9,6 %) ja korkeimmillaan joulukuussa (11,9 %). Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli korkeimmillaan tammikuussa (13,5 %), ja matalimmillaan huhtikuussa (5,4 %). Kokonaisuudessaan alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli alhaisempi, kuin vuonna 2024. Aktivointiaste vaihteli 20,1–31,6 % välillä.
- Kunnan työllisyyspalveluiden palveluita ovat yksilövalmennuksena tarjottava työhönvalmennus, ryhmävalmennus Duun it! sekä keväällä 2025 kotoutumista tukevana palveluna aloitettu kielikahvilatoiminta. Pääpalvelu on yksilövalmennus. Siihen asiakkaat ohjautuvat Päijät-Hämeen työvoimaviranomaisen kautta. Työhönvalmennukseen ohjattiin maaliskuun lopusta alkaen yhteensä 73 henkilöä. Valmennuksen päätti vuoden 2025 aikana 42 henkilöä. Keskimääräinen valmennuksen kesto vuonna 2025 oli 80 päivää. Valmennuksen aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä työvoimapalveluiden ja muiden mahdollisten asiakkaan verkostojen kanssa. Työllisyyspalveluissa panostetaan myös yritys yhteistyöhön, jota tehdään tiiviissä yhteistyössä kunnan elinvoimapalveluiden sekä Ladecin kanssa.

Työllisyyspalvelut

- Asikkalan työttömien lukumäärässä ei tapahtunut suurta muutosta vuonna 2025. Sen sijaan työttömyyden sisällä pitkäaikaistyöttömien määrä nousi sadasta (tammikuu) henkilöstä 161 henkilöön. Nousu on suurin koko Päijät-Hämeessä. Korkeaa lukua selittänee työttömien ikärakenne sekä työmarkkinoiden huonot suhdanteet ja osittain myös TE-uudistuksen käynnistymishaasteet.
- Kunnan yli 30-vuotiaille suunnatuissa työllisyyspalveluissa työskentelee kaksi työntekijää. Vuoden vaihteessa toteutettiin kunnassa organisaatiouudistus, jonka yhteydessä työllisyyspalvelut siirrettiin osaksi uutta Elinvoimapalveluiden palvelualueetta. Vuoden aikana pääsi toiminta uudessa organisaatiomuodossa hyvin käyntiin ja tiimin toiminta vakiinnutettua. Tiimin työmäärä kasvoi vuoden aikana aiempaan vuoteen verrattuna.

Työllisyyspalvelut

Ryhmävalmennus Duun it!

- Duun it! työnhakuinfon tarkoitus on palvella työmarkkinoita lähellä olevia asiakkaita tarjoamalla tietoiskun työmarkkinoiden tilanteeseen, työnhakuun sekä työhakukansavien käyttöön. Teemme myös CV:t työnhakuinfon aikana. Duun it! työnhakuinfoja pidettiin kerran kuukaudessa, yhteensä 8 kertaa vuoden 2025 aikana. Yhteensä näihin **osallistui 33 henkilöä**. Cv-klubille osallistui **9 henkilöä**.

Kielikahvila/Language cafe

- Aloitimme pitämään Kielikahvilaa kerran kuukaudessa Olkkari Ry:n tiloissa yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Tavoitteena meillä on tarjota kunnassa asuville vieraskielisille matalankynnyksen kohtaamispaikka, jossa voi turvallisesti puhua suomea. Tavoittelemme myös kantasuomalaisia kahvilaan, jotta kuntaan voisi syntyä aito yhteisöllinen rakenne, jossa vieraskieliset saavat uusia kontakteja ja kotoutuminen helpottuisi. Kielikahviloita pidimme syyskuusta lähtien 4 kertaa, ja niissä kävi yhteensä **21 henkilöä**.

Varhaiskasvatus

- Alle 3-vuotiaiden lapsien määrä varhaiskasvatuksessa jatkoi kasvuaan. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousi.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestettiin keväällä 2025 turvallisuuskoulutus. Toiminnan yhtenä painopisteenä oli turvallinen ja toimiva perusarki. Lisäksi henkilöstölle järjestettiin oma hätäensiapukoulutus, jolla työntekijöiden ensiapuosaamista päivitettiin ja täydennettiin. Varhaiskasvatuksen henkilöstön musiikkiliikuntakoulutus tukee varhaiskasvatuksen liikunnan lisäämisen ja monipuolistamisen tavoitteita. Musiikkiliikunnalla on lapsen kehitykseen monia myönteisiä vaikutuksia.
- Varhaiskasvatuksessa toimi liikuntakoordinaattori, joka tuki sekä kehitti liikunnan toteuttamista varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatukseen kasattiin vuoden 2025 aikana liikuntavälinekassit, joita perheet voivat lainata koteihin. Perheiden laavuretkiä toteutettiin vuoden aikana.
- Varhaiskasvatuksen piha-alueita kunnostettu ja monipuolistettu vuoden 2025 aikana.
- Varhaiskasvatuksessa toteutettiin vanhempainiltapäivät ja nämä on koettu vuosittain toimivina.
- Yhteistyö neuvolan kanssa säännöllistä ja toimivaa

Opetuspalvelut

- Länsi-Asikkalan koulualueen oppilaiden opetus siirrettiin lukuvuoden 2025-2026 alusta Aurinkovuoren kouluun. Oppilaat ovat sopeutuneet kouluun hyvin.
- Koulun arjessa, oppitunneilla, opetusjaksoissa ja eri toiminnoissa huomioidaan kokonaisvaltaisen hyvin voinnin tärkeys. Perusopetuslakiin tulevat muutokset kohdistuivat mobiililaitteiden rajaamiseen ja oppimisen tuen uudistamiseen.
- Hyvinvointia tukevaa työtä tehdään koulu-, luokka- ja oppilaskohtaisesti. Hyvinvointia tukevana toimenpiteenä poissaoloihin puututaan mahdollisimman varhain.
- Vanhemmuutta tuetaan koulun, opiskeluhuollon sekä muiden yhteistyötahojen toimesta eri tavoin, näistä keskeisin on valintojen polun järjestäminen vuosiluokille 1, 5, 6, ja 8.
- Hyvinvointia tukevat toimenpiteet on kirjattu koulujen vuosikelloon. Vuosikellon sisältöä tarkistetaan THL:n kouluterveyskyselyn, poissaoloihin puuttumisen ja kiusaamisraporttien pohjalta.
- Hallitusohjelman linjauksen mukaan tavoitteena on taata jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieluisaan, maksuttoman harrastukseen koulupäivän yhteydessä. Harrastuskerhojen laajuus riippuu hankerahoituksen määrästä.
- Kouluterveyskyselyn tuloksia käsiteltiin sekä henkilökunnan, että oppilaiden kanssa

Tekniset palvelut

- Tekniset palvelut toteuttavat kuntaisten peruspalveluja tarjoamalla mahdollisuudet turvalliseen liikkumiseen niin tie-, kävely- ja pyöräily väylillä.
- Talvikunnossapidossa kiinnitettiin erityistä huomiota liukkauden torjuntaan ympäristöystävällisillä menetelmillä.
- Ilmastosuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa
- Urheilukentän peruskorjaus valmistunut
- Inva-paikkojen merkkejä on laitettu oikeille kohdille ja käydään säännöllisesti läpi esteettömyyskartoituksessa nousseita asioita.
- Päiväkodin piha-alueen uudelleen järjestely turvallisuuden parantamiseksi, huomioiden saattoliikenne.
- Lupa-, valvonta- ja neuvontapalvelut varmistavat kuntalaisille terveellisen ja virikkeitä antavan asuin ympäristön.

Elinvoimapalvelut

- Elinvoimapalvelujen palvelualue aloitti toimintansa vuonna 2025. Sekä ulkoista, että sisäistä sidosryhmätyötä on tehty aktiivisesti.
- Joukkoliikenteen kilpailutus toteutettiin kuntalaisten ja yrittäjien palvelutarpeita kuunnellen.
- Asumisen kehittämisessä otettiin iso askel Asikkalatalojen tilaaman Asikkalan Helmi -vuokratalon valmistumisen myötä.
- Kesäpostin jakelu kyliin ja vapaa-ajan asukkaille turvattiin yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa. Yhteistyötä kylien kanssa tehtiin mm. järjestämällä kyläiltoja sekä myöntämällä kylille avustuksia.

Yhdistykset ja järjestöt

- Aktiivinen ja monipuolinen yhdistystoiminta edistää sekä yhdistyksissä toimivien henkilöiden, että muiden kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.
- Asikkalassa toimintaa järjestävät paikallisten yhdistysten lisäksi seudullisesti toimivat yhdistykset.
- yhdistyksillä on edustaja perhekeskusverkostossa ja kunnan Lape-ryhmässä.
- Hyvinvointikoordinaattori on nimetty kunnan yhdistys- ja järjestöyhteyshenkilöksi.
- Yhdistysten ja järjestöjen työn tukemiseksi järjestettiin kaksi avointa yhdistysiltaa, joihin tuotettiin yhdistyksille tärkeää tietoa toiminnan tueksi. Liikuntaseuroilla on omat tapaamiset kaksi kertaa vuodessa.
- Kyläilta kyläyhdistyksille ja kylien aktiivitoimijoille järjestetään niin ikään kaksi kertaa
- Hyvinvointipalveluiden avustuksilla tuettiin yhdistysten ja järjestöjen työtä , avustusten saamisen kriteerinä on yhdistyksen tai järjestön tuottaman toiminnan vaikutus kuntalaisen hyvinvointiin.
- Kunnan tilat ovat maksuttomasti yhdistysten ja järjestöjen käytettävissä. Kunta tukee yhdistysten ja järjestöjen tekemän työn näkyvyyttä mm. nettisivuin ja esittelemällä näiden toimintaa vuosittain liikkuva ja aktiivinen Asikkala-esitteessä.

Johtopäätökset

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään Asikkalassa koordinoitusti kaikilla palvelualueilla ja yhdessä verkostojen kanssa.
- Kansainväliset konfliktit ja niiden uhka vaikuttavat kuntalaisten turvallisuuden tunteeseen ja erityisesti nuorten tulevaisuuden uskon heikkenemiseen.
- Taloudellisen turvallisuuden heikkeneminen vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin ja mahdollisuuksiin huolehtia omasta terveydestä ja hyvinvoinnista.
- Kunnan palvelut yhdessä yhdistysten ja järjestöjen tuottamien palvelujen kanssa, ovat tärkeitä kuntalaisten hyvinvoinnin tekijöitä
- Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn heikkeneminen huolestuttavaa – Move-polun kehittäminen
- Huoltosuhde heikkenee - väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku huolen aiheita
- Kouluterveyskyselyn mukaan nuoret kohtaavat aiempaa enemmän rasistista ja syrjivää käytöstä ja puhetta. Koulun aikuinen kiusaa – kokemukset lisääntyneet, tähän puututaan.

Johtopäätökset

- Koko maan heikko työllisyystilanne heijastelee myös Asikkalaan.
- Kunnan peruspalvelut ovat toimivia – Asikkalassa on kehitetty hyviä toimintoja yhteistyössä verkostojen kanssa
- Matalan kynnyksen kohtaamista on mahdollistettu eri tavoin; Perhekeskus Ilo, Seniorikeskus Olo, Nuokku jne.
- Yhdistykset ja järjestöt voivat käyttää kunnan tiloja maksutta toimintaansa
- Tavoitteet ja toimenpiteet kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi ja terveyden edistämiseksi on koottu laajaan hyvinvointisuunnitelmaan 2026-2029

Vuosiraportin hyväksyminen

Hyvinvointilautakunta 15.4.2026

Kunnanhallitus xx.xx.2026

Kunnanvaltuusto xx.xx.2026

Hyvinvointikoordinaattori Marja Koivisto

